

Opció B

Llig aquest text i respon les preguntes següents.

1 La primera impressió que rep el viatger arribat a Alacant és que el castellà és la llengua general de la població. Si aquest viatger roman algun temps a la ciutat o s'hi queda a viure, acaba adquirint una certa consciència que allà «hi ha» una altra llengua, una mena de «llengua oculta», que ell mateix acaba relacionant amb el passat de la ciutat: primer, perquè aquesta llengua només «emergix» de manera
5 esporàdica i fragmentària, com en una mena de ritual, durant certes festivitats i en l'expressió d'exabruptes típicament masculins i, segon, perquè només té ocasió de sentir-la entre els més vells de les classes populars. El nostre viatger acabarà acceptant la circumstància però sempre li semblarà, com a mínim, «curiosa».

Tanmateix, no és cap novetat, com ens explica Carme Junyent al seu llibre *Vida i mort de les llengües*
10 (1992), que aquestes eines lingüístiques de la comunicació humana que són les llengües, de la mateixa manera que succeïx amb els seus usuaris tenen un període vital amb un principi i un final. Segons això, sobta l'estranyesa amb què veiem que els parlants perceben les situacions de convivència entre llengües que conduïxen a la mort de la més desafavorida. [...]

D'ençà que el lingüista nord-americà Uriel Weinreich (1953) va descriure amb tots els pèls i senyals
15 la situació de precarietat de la llengua romanx del Cantó dels Grisons, a Suïssa, ja sabem que casos com el de la ciutat d'Alacant ni són rars ni sorgixen per generació espontània, sinó que obeeixen a una causalitat gens infreqüent arreu del món. Però com es pot arribar a aquesta mena de situacions?

Com a punt de partida, cal deixar assentat que no hi ha cap comunitat de parla al món que haja nascut «bicèfala» en el sentit lingüístic, això és: bilingüe (o multilingüe). Que pel temps s'hi pot arribar, és fora
20 de tot dubte, com ho certifica la munió d'estudis aplicats sobre llengües en contacte, substitució lingüística o mort de llengües que han florit en el camp de la recerca lingüística. A partir d'aquests estudis i de les teoritzacions que se n'han derivat, la literatura sociolingüística internacional ha deixat clar que, després d'una etapa de «cohabitació», unes llengües acaben desplaçant-ne unes altres d'acord amb una concatenació de causes que sempre és la mateixa. [...]

25 En primer lloc hi haurà una bilingüització de les classes dirigents i el començament de la interferència lingüística sobre les estructures lingüístiques, incloses les dels monolingües de les classes inferiors, els quals encara seran la majoria de la població. Així podran passar segles, fins que el bilingüisme assolirà la totalitat de la població i la interferència es multiplicarà en la mateixa proporció. Simultàniament, a cada llengua li seran atribuïdes unes funcions específiques. Si, com és d'esperar,
30 aquella que encara es considera llengua pròpia, rep uns usos menors o de més baix estatus, el temps i la millora de la competència dels parlants en la llengua dominant aniran fent supèrflua la primera i la seua transmissió intergeneracional serà considerada innecessària.

Brauli Montoya, *Alacant: la llengua interrompuda*, València, Denes Editorial, 1996, p. 21-22.

1. Comprensió del text

- a) Descriu el tema i les parts bàsiques del text. [1 punt]
- b) Resumeix el contingut del text amb una extensió màxima de 10 línies. [1 punt]
- c) Indica i justifica cinc marques de modalització del text. [0'5 punts]
- d) Explica la funció que fan al text la cursiva i les cometes. [0'5 punts]

2. Anàlisi lingüística del text

- a) Indica la pronunciació dels elements subratllats. [1 punt; resposta errònia: -0,25]

1. és que (línia 1): sorda o sonora?
2. mateix acaba (l. 3): sorda o sonora?
3. sempre (l. 7): oberta o tancada?
4. mort (l. 13): oberta o tancada?

- b) Llig els quatre fragments del text anterior que es reproduïxen a continuació i fixa't en les estructures sintàctiques que hi ha subratllades. Digues quin tipus d'oració composta són aquestes estructures subratllades i la funció sintàctica que fan. [1 punt]

1. La primera impressió que rep el viatger arribat a Alacant és que el castellà és la llengua general de la població (línia 1)
2. sobta l'estranyesa amb què veiem que els parlants perceben les situacions de convivència entre llengües (l. 12)
3. ja sabem que casos com els de la ciutat d'Alacant ni són rars ni sorgixen per generació espontània (l. 15-16)
4. Així podran passar segles, fins que el bilingüisme assolirà la totalitat de la població (l. 27-28)

- c) Digues el significat que adquireixen aquestes paraules (o expressions) al text o posa'n un sinònim. [1 punt]

1. *roman* (línia 2)
2. *esporàdica* (l. 5)
3. *com a mínim* (l. 8)
4. *supèrflua* (l. 31)

3. Expressió i reflexió crítica

- a) Descriu les característiques bàsiques de la poesia actual. (Extensió: unes 150 paraules) [2 punts]
- b) Com es pot detenir i recuperar el procés que descriu el text de Brauli Montoya (1996: 21-22)? Explica-ho escrivint un text de característiques semblants, sobretot quant al registre, a la tipologia i als recursos expressius i la terminologia. Cal que hi aprofites tot el que has estudiat sobre la qüestió. (Extensió: unes 150 paraules) [2 punts]